

denne Tante, maa jeg anbefale Vedtagelsen af det Endringsforslag, som er stillet af den ærede Landssthingsmand. Det ærede Medlem udtalte, at den hele Lov vilde blive absorberet af § 2 (Krieger: kunde blive), — sandsynligvis vilde blive absorberet af § 2, men jeg maa dog gentagende i det ærede Things Erindring, at den § 2, som dette Thing har indstemt, ogsaa kunde, ja endogsaa forudsættes at vilde blive det egentlige Hjørnepunkt i Loven. Det blev anført af den ærede Landssthingsmand for Bornholm (Sonne), at han ansaae det for at være sandsynligt, at mindelige Overenskomster i Henhold til § 2 vilde blive indgaaede i næsten alle Sognene paa Bornholm. Afvigelsen er altsaa for dette Punkt ikke saa stor; istedetfor at Landstinget havde indsat en § 2, som lagde det i en Majoritet af Sognebeboernes Haand at afgjøre Sagen uden Hensyn til Lovens øvrige Paragraffer, er nu den samme Afgjorelsesret efter Folkethingets § 2 lagt i en af Kongen udnævnt Commissions Haand. Det er meget rigtigt bemærket af den sidste ærede Taler, at Lovens øvrige Paragraffer kunne finde Anvendelse, selv om Folkethingets § 2 bliver vedtagen i en correctere Form, overensstemmende med hans Endringsforslag. De kunne komme til Anvendelse; men ikke alene derved, at Sagsøgerens Ret til særlig Andeel af Udmærksjorderne bliver underkendt af Commissionen, og at Commissionen tilskjønner Kommunen den Ret, som enkelte Beboere have søgt at gjøre gjældende, men ogsaa paa en anden Maade, nemlig derved, at denne Mæglingscommission faaer Beboerne til at gaae ind paa en Overenskomst, som stemmer med de dert indeholdte Regler. Nu kunde man vel sige, at saa behøvede Loven jo ikke at opstille disse Regler; men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at selv om man ønsker, at § 2 vil være tilstrækkelig til at løse den hele Opgave, er det dog en meget stor Forskjel, om man kan opfordre Beboerne til Almindelighed til at søge en Overenskomst eller opfordre de enkelte, der ikke finde sig tilfredse, til at søge deres Ret inden en given Frist, med en saadan loobestemt Ordning staaende bagved, eller uden denne. Det forekommer mig derfor, at selv i det Tilfælde, at Lovens § 2 skulde blive benyttet paa en saadan Maade, at Lovens øvrige

Paragraffer ikke directe komme til Anvendelse, vilde de dog have deres Betydning indirecete. Den ærede Landssthingsmand, som først havde Ordet (Wabvig), ansaae det for givet — idet mindste opfattede jeg ham saaledes — at Sagsøgeren kun kunde være en Hartkornseier, som søgte sin særlige Andeel Udlagt; han meente, og vistnok med fuld Grund, at i saa Fald maatte Hartkornseierens Paastand nødvendigvis afvises af enhver Domscommision, idet Højesteret har erklæret, at Hartkornseierne ikke ere berettigede til at dele Udmærksjorderne mellem sig, og han meente fremdeles, at i det Tilfælde, som har været anført i det andet Thing, at en enkelt Mand fik sig sin Andeel af Udmærksjorderne tilkendt, vilde Lovbestemmelsen om Overdragelsen af disse Jorder til Kommunen blive umulig. Dette meente han imidlertid ikke betød Noget, fordi Dommen ikke kunde komme til at tilkjende Hartkornseierne denne Ret. Jeg maa dog herved gjøre den ærede Landssthingsmand opmærksom paa, at for mig ligger det meget nær at tænke mig, at Sagsøgerne ikke ere Hartkornseiere, men netop Huusmændene eller enkelte af dem, og i det Tilfælde, at en saadan Sagsøgeres af enkelte eller af samtlige Huusmænd i et Sogn, kan det dog nok være, at der i Højesteretsdommen Intet er til Hinder for, at Domscommisionen kan tilkjende dem Part i Udmærkerne; og, dersom altsaa enkelte eller samtlige Huusmænd faaer sig deres Part tilkendt særskilt, saa jeg dog vide, hvorledes man overensstemmende med Lovens øvrige Paragraffer kan komme til at henlægge Resten af Udmærksjorderne til sælles Afbenyttelse af Kommunen. Det vilde staae for mig som en komplet Umulighed. Jeg troer altsaa, at her kan foreligge Et: enten at bibeholde Landstingets oprindelige § 2, eller at modtage Folkethingets § 2, helst i den foreslaaede forbedrede Redaction, idet jeg erkjender, at den derved vil vinde i Klarhed. Jeg har ved givne Betænkning udtalt, at jeg ikke ansaae denne nye § 2 for en Forbedring, og at jeg foretrak Lovudkastet, som det oprindeligt var; men for mig staaer det ikke som nogen absolut Hindring for Lovens Modtagelse, at en saadan § 2 er bleven indsat. Jeg skal endnu tillade mig at anføre for det høitærede Thing, at de Medlem-